

Δελτίο Τύπου

ΠΡΟΣ ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ:

Τρίτη, 12 Ιουλίου 2016

Φτωχότερα από σήμερα τα Ελληνικά Γράμματα

Η Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κύπρου δέχτηκε με θλίψη την είδηση του χαμού του κορυφαίου φιλόλογου, μεταφραστή αρχαίων συγγραφέων και δοκιμιογράφου Δημήτρη Μαρωνίτη, ο οποίος άφησε την τελευταία του πνοή το πρωί της Τρίτης, 12 Ιουλίου, σε ηλικία 87 ετών.

Ακμαίος και πολυγραφότατος μέχρι την ύστατη στιγμή, ο Δ. Ν. Μαρωνίτης υπήρξε σπουδαίος δάσκαλος και εμβληματική μορφή για την Ελληνική Φιλολογία για πάνω από μισό αιώνα, αφήνοντας μια τεράστια πνευματική κληρονομιά που θα αποτιμηθεί στο σύνολό της μόνο από τις μέλλουσες γενιές φιλολόγων.

Ακάματος φιλαναγνώστης από την παιδική του ηλικία, με αχόρταγη πείνα για γράμματα την οποία, όπως σημειώνει ο ίδιος, την κληρονόμησε από τον πατέρα του, μπολιάστηκε με τον λόγο των αρχαίων συγγραφέων νεότατος, μαθητής ακόμα στο Πρότυπο Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Συνέχισε τη διαμόρφωσή του με προπτυχιακές σπουδές στη Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου και μεταπτυχιακές σπουδές σε πανεπιστήμια της πρώην Δυτικής Γερμανίας με υποτροφία της Humboldt Stiftung, για να επιστρέψει στη Θεσσαλονίκη όπου έλαβε το διδακτορικό του δίπλωμα το 1962 και διετέλεσε εντεταλμένος υφηγητής στη Φιλοσοφική Σχολή από το 1963 έως τη σύλληψή του από τη στρατιωτική χούντα, το 1968.

Η τραυματική εμπειρία του από τις πολλαπλές συλλήψεις και βασανισμούς στα κρατητήρια της Θεσσαλονίκης και της Αθήνας την πενταετία που ακολούθησε, αποτυπώνεται στο κείμενό του «Μαύρη γαλήνη», το οποίο γράφτηκε κατά τον οκτάμηνο εγκλεισμό του στο ΕΑΤ-ΕΣΑ από τις αρχές του 1973 έως τη γενική αμνήστευση.

Επανέρχεται στη Φιλοσοφική Σχολή το 1975 και παραμένει καθηγητής έως το 1996, αναπτύσσοντας μια πρωτοπόρα και ερευνητική φιλολογική μέθοδο η οποία διέρρηξε τα στεγανά της Αρχαίας Ελληνικής και της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας και Φιλολογίας και αποτελεί σημείο αναφοράς για τους μαθητές του ακόμα και σήμερα.

Το πλούσιο φιλολογικό, μεταφραστικό και πνευματικό έργο του περιλαμβάνει δεκάδες βιβλία, μονογραφίες και άρθρα για τον Όμηρο, τον Ησίοδο, τον Σοφοκλή, τον Ηρόδοτο, τον

Αλκαίο, τη Σαπφώ, συγγραφείς τους οποίους, εν μέρει ή εν όλω, μετέφρασε· μελέτες και δοκίμια για νεοέλληνες ποιητές όπως τους Διονύσιο Σολωμό, Κ. Π. Καβάφη, Γιώργο Σεφέρη, Οδυσσέα Ελύτη, Γιάννη Ρίτσο, Τάκη Σινόπουλο, Μίλτο Σαχτούρη, Τίτο Πατρίκιο, τον πεζογράφο Γιώργο Χειμωνά κ.ά, καθώς και πλήθος άρθρα για την επιφυλλίδα που επί πολλά έτη διατηρούσε ως συνεργάτης του «Βήματος».

Από το 1980 μέχρι και πρόσφατα ανταποκρινόταν με προθυμία στις προσκλήσεις από πανεπιστήμια εκτός Ελλάδας, έχοντας προσφέρει δεκάδες διαλέξεις και σεμινάρια ως ομιλητής σε συνέδρια, ημερίδες και επιστημονικές συναντήσεις, αλλά και ως επισκέπτης καθηγητής σε πανεπιστήμια στις ΗΠΑ, την Αυστραλία, την Αυστρία, τη Γερμανία και την Κύπρο.

Η σχέση του με τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κύπρου υπήρξε μακροχρόνια και ιδιαίτερα στενή. Από την εποχή των προσπαθειών για την ίδρυσή της, τη δεκαετία του 1990, όπου είχε άμεση εμπλοκή στο δημόσιο διάλογο προκειμένου να πειστεί το Πανεπιστήμιο Κύπρου και η Κυπριακή Πολιτεία για την αναγκαιότητα ίδρυσης Φιλοσοφικής Σχολής, έως το τελευταίο διεθνές κυπριολογικό συνέδριο «*Διά ανθύμηση καιρού και τόπου*». *Λογοτεχνικές Αποτυπώσεις του Κόσμου της Κύπρου* που οργάνωσε το Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών, το 2006, και στο οποίο έδωσε την εναρκτήρια διάλεξη με τον χαρακτηριστικό, για τις κυπριακές προεκτάσεις του, τίτλο «*Η “Σαλαμίνα” του Καβάφη και η “Σαλαμίνα” του Σεφέρη*». Ανάμεσα σε αυτά τα χρόνια ο Μαρωνίτης συνέβαλε στην παιδεία των φοιτητών μας είτε ως επισκέπτης καθηγητής, όπου δίδαξε αρχαία ελληνική και νεοελληνική λογοτεχνία, είτε ως επισκέπτης ομιλητής, είτε ως σύνοδος σε επιστημονικά συνέδρια του Τμήματος Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών, το οποίο και τίμησε τα ογδοντάχρονά του, το 2009, με ειδική επιστημονική ημερίδα.

Ο Δ. Ν. Μαρωνίτης δεν υπήρξε ένας τυπικός ακαδημαϊκός, αλλά δημιούργησε, κυρίως με την πνευματική και πολιτική του εγρήγορση και δράση ένα νέο μοντέλο ακαδημαϊκού δασκάλου, μακριά από την έννοια του ανώδυνου καριερισμού, εξ ου και οι περιπέτειές του με τις κρατήσεις και τη φυλάκισή του κατά την περίοδο της δικτατορίας στην Ελλάδα. Παρέμεινε έως την ύστατη στιγμή νέος και γενναίος στις ιδέες και στις απόψεις του, κατορθώνοντας να ταυτίσει την επίγεια ζωή του με την έννοια της επίμονης και ανένδοτης πνευματικής δημιουργίας. Όποιος διαβάσει την τελευταία του συνέντευξη, δοσμένη ένα μήνα πριν από το θάνατό του, θα πειστεί ότι όλα τα εγκώμια που γράφονται και δημοσιεύονται αυτή τη στιγμή για το πρόσωπό του δεν έχουν ίχνος υπερβολής, μάλλον σε αρκετές περιπτώσεις αδυνατούν να συλλάβουν το μέγεθος της πραγματικής προσφοράς του στα Ελληνικά Γράμματα και γενικότερα στον πολιτισμό και τις ανθρωπιστικές σπουδές.